

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 177/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Vierou Vadovickou, Kuklovska 34, Bratislava, proti rozhodnutiu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. P/82/24K z 29. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. P/82/24K z 29. októbra 2024 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Navrhovateľ sa ako bývalý podpredseda vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) návrhom doručeným ústavnému súdu 27. februára 2025 domáha zrušenia rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) označeného v záhlaví tohto uznesenia, ktorým mu výbor podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) a čl. 9 ods. 16 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) uložil pokutu 5 703,39 eur preto, že ako osoba vykonávajúca funkciu podpredsedu vlády do 15. mája 2023 spolurozhodoval o súhlase s uzatvorením investičnej zmluvy medzi Agentúrou štátom podporovaného nájomného bývania (ďalej len „agentúra“) a spoločnosťou WBG Wohnen und Bauen Gesellschaft mbH Wien (ďalej len „investičný partner“) a následne preukázateľne zastupoval investičného partnera na zasadnutí členskej schôdze agentúry, ktorá sa konala 6. decembra 2023, čím mal podľa výboru porušiť čl. 8 ods. 1 písm. e) ústavného zákona. Navrhovateľ požaduje zrušenie napadnutého rozhodnutia, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania.

2. Navrhovateľ vykonával funkciu podpredsedu vlády do 15. mája 2023. Dňa 31. januára 2023 vláda prerokovala a schválila návrh na uzatvorenie investičnej zmluvy s investičným partnerom, ktorej predmetom bola realizácia projektov nájomného bývania. Dňa 6. decembra 2023 sa konalo

zasadnutie členskej schôdze agentúry, pričom z prezenčnej listiny z tohto zasadnutia vyplýva, že navrhovateľ sa tohto stretnutia zúčastnil ako zástupca investičného partnera a ako zástupca bol predstavený aj štatutárnym orgánom investičného partnera na tomto stretnutí. S ohľadom na uvedené výbor konštatoval porušenie čl. 8 ods. 1 písm. e) ústavného zákona a uložil navrhovateľovi pokutu vo výške trojnásobku jeho mesačného platu.

II.

Argumentácia navrhovateľa

3. Navrhovateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je vecne nesprávne a arbitrárne. Namieta, že výbor len prezumoval existenciu zmluvy medzi navrhovateľom a spoločnosťou WBG Wohnen und Bauen Gesellschaft mbH Wien, opomenul však, že k zastupovaniu právnickej osoby môže dôjsť aj na základe iného vzťahu ako uzatvorenej zmluvy, ktorej obsahom je oprávnenie konať v mene týchto osôb. Ďalej poukazuje na to, že zákaz podľa čl. 8 ods. 1 písm. e) ústavného zákona sa nevzťahuje na verejného funkcionára, ktorý spolurozhodoval, ale len na toho verejného funkcionára, ktorý hlasoval za toto rozhodnutie alebo súhlas. Navrhovateľ tvrdí, že mu bolo zaslané uznesenie o začatí konania a podnet, avšak nebola mu zaslaná výzva na vyjadrenie sa k veci. Napokon uvádza, že získanie postavenia investičného partnera na základe súhlasu vlády neznamena poskytnutie inej podpory ani výhody, keďže každej právnickej osobe, ktorá splnila kritériá na postavenie investičného partnera, bol vládou udelený súhlas s uzatvorením investičnej zmluvy.

III.

Posúdenie dôvodnosti návrhu

4. Výbor v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľ porušil čl. 8 ods. 1 písm. e) ústavného zákona, podľa ktorého *„Verejnému funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp), ktorý v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám, sa počas jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie zakazuje... e) mať uzatvorenú zmluvu, ktorej obsahom je oprávnenie konať v mene tých osôb.“*

5. Na to, aby výbor mohol skonštatovať porušenie tohto článku ústavného zákona, museli byť teda splnené tieto podmienky (kumulatívne):

(a) navrhovateľ je verejným funkcionárom podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp) ústavného zákona;

(b) v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám;

(c) navrhovateľ uzatvoril zmluvu s takou fyzickou/právnickou osobou, ktorej obsahom bolo oprávnenie konať v mene takej osoby a taká zmluva bola uzatvorená do jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie.

6. Navrhovateľ vykonával v období do 15. mája 2023 funkciu podpredsedu vlády – ako člen vlády [čl. 2 ods. 1 písm. c) ústavného zákona] je teda osobou, na ktorú sa vzťahuje zákaz uvedený v čl. 8 ods. 1 písm. e) ústavného zákona.

7. Nie je sporné ani to, že na svojom zasadnutí 31. januára 2023 vláda prerokovala a schválila návrh investičnej zmluvy medzi agentúrou a investičným partnerom. Navrhovateľ však tvrdí, že nejde o takú zmluvu, ktorou by bolo rozhodnuté „o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám“.

8. Ústavný súd z verejne dostupných zdrojov (<https://www.crz.gov.sk/data/att/5528944.pdf>) zistil, že 2. decembra 2024 bol uzatvorený dodatok k investičnej zmluve, a to s ohľadom na stanovisko Európskej komisie zo 16. októbra 2024, podľa ktorého sa javí, že notifikované opatrenia prijaté zákonom č. 222/2022 Z. z. o štátnej podpore nájomného bývania a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej podpore nájomného bývania“) a nariadením vlády č. 327/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v súvislosti so štátnou podporou nájomného bývania nepredstavujú štátnu pomoc podľa čl. 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

9. Napriek tomu ústavný súd nemôže súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, že nejde o zmluvu, ktorá spadá pod čl. 8 ods. 1 ústavného zákona. Ústavný súd okrem iného poukazuje na to, že v čase, keď sa sťažovateľ zúčastnil zasadnutia agentúry na strane investora (6. decembra 2023), stanovisko Európskej komisie ešte nemohlo byť známe a investičná zmluva celkom zrejme vychádzala z toho, že o štátnu pomoc ide (pozri: <https://www.crz.gov.sk/data/att/3893873.pdf>).

10. Nemožno prisvedčiť ani argumentácii navrhovateľa, podľa ktorej získanie postavenia investičného partnera na základe súhlasu vlády neznamena ani poskytnutie inej podpory, ani výhody, keďže každej právnickej osobe, ktorá splnila kritériá na postavenie investičného partnera, bol súhlas udelený. Táto argumentácia je zrejme len veľmi zjednodušeným (a nie správnym) pohľadom na úlohu vlády pri prijímaní opatrení týkajúcich sa štátom podporovaného nájomného bývania.

11. Podľa § 6 ods. 1 zákona o štátnej podpore nájomného bývania vláda schvaľuje (a) kritériá výberu investičných partnerov, (b) výber investičných partnerov, aj (c) uzatvorenie, zmenu a ukončenie každej investičnej zmluvy agentúrou. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia síce agentúra a investičný partner uzatvárajú, menia a ukončujú investičnú zmluvu, avšak bez predchádzajúceho súhlasu vlády je uzatvorenie, zmena a ukončenie investičnej zmluvy neplatné. To, či a komu bol súhlas daný, nie je relevantné pre posúdenie veci – podstatné je, že zákon o štátnej podpore nájomného bývania predpokladá, že k žiadnej investícii nemôže dôjsť bez toho, aby investíciu aj investora vláda vopred schválila.

12. Navrhovateľ ďalej argumentuje tým, že pre konštatovanie porušenia čl. 8 ods. 1 písm. e) ústavného zákona nepostačuje len preukázanie toho, že navrhovateľ bol členom vlády, keď vláda udeľovala súhlas s investičnou zmluvou, ale potrebné bolo preukázať, že navrhovateľ hlasoval za toto rozhodnutie alebo súhlas, a to s ohľadom na čl. 8 ods. 2 druhú vetu ústavného zákona, podľa ktorého ak bolo rozhodnutie alebo súhlas vydaný kolektívnym orgánom, vzťahuje sa zákaz

na každého verejného funkcionára, ktorý bol členom tohto kolektívneho orgánu a ktorý hlasoval za toto rozhodnutie alebo súhlas.

13. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na to, že z napadnutého rozhodnutia vyplýva okrem iného aj to, že navrhovateľ bol nielen členom kolektívneho orgánu (vlády), ktorý súhlas s uzatvorením investičnej zmluvy udelil, ale v tomto konkrétnom prípade bol predkladateľom návrhu (ako podpredseda vlády, ktorý neriadi ministerstvo – čl. 13.6 Stanov agentúry), pričom z návrhu jednoznačne vyplývalo, že investičnú zmluvu navrhuje uzatvoriť (to ani navrhovateľ nerozporoval a nikdy netvrdil opak, s ohľadom na to, že neskôr vystupoval na strane investičného partnera, by to napokon ani nedávalo zmysel).

14. Ústavný súd považuje teda za preukázané, že navrhovateľ v období dvoch rokov pred skončením funkčného obdobia podpredsedu vlády ako člen vlády rozhodol o poskytnutí inej podpory a výhod investičnému partnerovi.

15. Vo vzťahu k splneniu poslednej podmienky ústavný súd poukazuje na (a) prezenčnú listinu zo zasadnutia členskej schôdze agentúry zo 6. decembra 2023, z ktorej vyplývalo, že navrhovateľ sa zasadnutia zúčastnil ako zástupca investičného partnera, a na (b) vyjadrenie samotnej agentúry, ktorá poukázala na vyjadrenie štatutárneho orgánu investičného partnera, ktorý sám označil navrhovateľa ako zástupcu spoločnosti. Navrhovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nerozporuje to, že by sa zasadnutia nezúčastnil, a nerozporuje ani skutočnosť, že na tomto zasadnutí zastupoval investičného partnera. Argumentuje tým, že k tomuto zastúpeniu nedošlo na základe „zmluvy, ktorej obsahom je oprávnenie konať v mene týchto osôb“. Vzhľadom na to, že nijakým spôsobom navrhovateľ nevysvetlil, akým iným spôsobom investičného partnera zastupoval, ani tejto námietke ústavný súd nevyhovел (berúc do úvahy aj skutočnosť, že v zmysle zákona nemusí ísť o zmluvu písomnú).

16. Napokon navrhovateľ tvrdí, že síce mu boli riadne doručené všetky podklady potrebné na vyjadrenie sa k začatému konaniu vo veci ochrany verejnému záujmu, ale že nebol vyzvaný, aby sa k podnetu vyjadril. Ani tejto námietke nemožno vyhovieť tým skôr, že aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ výzvu dokonca telefonicky konzultoval, keď požadoval zaslanie podkladov mailom.

17. S prihliadnutím na všetky uvedené dôvody ústavný súd konštatuje, že ani jednej z navrhovateľom uplatnených námietok nebolo možné vyhovieť, preto v súlade s § 239 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov napadnuté rozhodnutie výboru potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu